

SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMALARI II

*Sosyal Bilimlerde Eleştirel Ufuklar:
Kuram ve Uygulama (İnsan, Kültür, Zaman)*

Editör

Dr. Abdulhan TAŞBAŞI

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izni alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-375-656-7

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Sosyal Bilimler Araştırmaları II
Sosyal Bilimlerde Eleştirel Ufuklar:
Kuram ve Uygulama (İnsan, Kültür,
Zaman)

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Editör

Abdulhan TAŞBAŞI
ORCID iD: 0000-0003-3193-1206

Bisac Code

EDU000000

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

DOI

10.37609/akya.34

Kütüphane Kimlik Kartı

Sosyal Bilimler Araştırmaları II Sosyal Bilimlerde Eleştirel Ufuklar: Kuram ve Uygulama
(İnsan, Kültür, Zaman) / ed. Abdulhan Taşbaşı.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
154 s. : tablo, fotoğraf ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253756567

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Sosyal bilimler, geçmişten ilhamıyla bireyin bugününü ve geleceğini buluşturan en güçlü yollarından biri olarak insan, toplum, kültür üçgeninin çok katmanlı yapısını anlama, çözümleme çabasının en geniş zeminini sağlamaktadır.

Birey ve toplum arasındaki karşılıklı etkileşim, tarihsel süreçlerin sürekliliği ve dönüşümü, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin yarattığı yeni sosyal olgular, disiplinler arası bir yaklaşım gerektirir. *Sosyal Bilimler Araştırmaları II- Sosyal Bilimlerde Eleştirel Ufuklar: Kuram ve Uygulama (İnsan, Kültür, Zaman)* adlı bu derleme eser, tam da bu gereksinimden doğmuştur. Farklı alanlarda yürütülen nitelikli araştırmaları bir araya getirerek sosyal bilimlerin zenginliğini, çeşitliliğini ve güncel meselelerle kurduğu bağı görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Alanlarında yetkin araştırmacıların titiz incelemeleriyle şekillenmiş, sekiz özgün bölümden oluşan eser, kendi yazınlarının kavramsal çerçevelerini korurken aynı zamanda disiplinler arası bakışın sağladığı eleştirel imkânlardan da yararlanmaktadır. Yapay zekânın işletme karar süreçlerine etkisinden, halk edebiyatı geleneğinin dijitalleşmesine; dil öğretimindeki pedagojik tartışmalardan, görsel bellek ve sinema ilişkisine kadar uzanan bu geniş perspektif, eserin temel gücünü oluştururken sosyal bilimlerin çoğulcu ve yenilikçi doğasını gözler önüne sermektedir. Böylece kitap, yalnızca akademik camiaya değil; sosyal, kültürel ve teknolojik değişimleri anlamak isteyen her okura hitap eden çok katmanlı bir okuma deneyimi sunmaktadır.

Kitabın birinci bölümünde Dr. Öğr. Gör. Yasemin Asiltürk Okutan, “İşletmelerin Yönetiminde ve Karar Alma Süreçlerinde Yapay Zekâ Uygulamaları” başlıklı çalışmasında, teknoloji ve yönetim bilimleri arasındaki etkileşime dikkat çekerek çözümlemekte; yapay zekânın örgütsel karar mekanizmalarına getirdiği yeni yaklaşımları ve yapay zekânın işletme yönetiminde açtığı yeni ufukları ayrıntılı biçimde değerlendirmektedir.

Sosyal Bilimler Araştırmaları II

İkinci bölümde Dr. Abdulhan Taşbaşı, “Kültür Değişmeleri ve Görşel Bellek: Memleketim Filminde Erzurum Temsili” başlıklı çalışmasında, sinema ve bellek ilişkisini, sinemanın kentsel hafıza ve kültürel değişimdeki rolünü Erzurum örneği üzerinden inceleyerek görşel kültürün/ belleğin toplumsal-sosyokültürel değişim/dönüşümle ilişkisine ışık tutmaktadır.

Üçüncü bölümde Dr. Kübra Kandemir, “Oyunlarla İlgili Kuramlar” başlıklı çalışmasında, oyunun kültürel, psikolojik ve sosyolojik boyutlarını kuramsal çerçevede tartışarak oyunun yalnızca bir eğlence değil, insanlık tarihi boyunca önemli bir öğrenme ve ifade biçimi olduğunu, kimlik inşası sürecinde merkezi bir rol oynadığını işaret etmektedir.

Dördüncü bölümde Mehmet Han Karaman, “İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Metinlerinde Yer Alan Dil Bilgisi Yapı ve Kuralları: A2 Seviye İstanbul ve Yedi İklim Ders Kitapları Karşılaştırılması Örneği” başlıklı çalışmasında, Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde kullanılan ders materyallerini dilbilgisel içerik aısından analiz etmekte ve yöntemsel farklılıkları karşılaştırmalı bir yaklaşımla ele almaktadır.

Beşinci bölümde Rümeysa Nur Karagöz Aras, “Instagram’da Paylaşılan şarkı Sözlerinde Teşbih Sanatı: Popüler Kültür ve Edebiyat İlişkisi” başlıklı çalışmasında, dijital kültürün edebiyatla kurduğu yeni ilişkilere odaklanmakta; sosyal medya mecralarının edebî ifade biçimlerini nasıl dönüştürdüğünü irdelemektedir.

Altıncı bölümde Sümeyye Çiftçi, “Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Kadın İmgesi: Erendiz Atasü ve Kadınlar Da Vardır” başlıklı çalışmasında, toplumsal cinsiyet perspektifinden edebiyattaki kadın temsillerini Erendiz Atasü üzerinden tarihsel ve eleştirel bir çerçevede tartışmaktadır.

Yedinci bölümde Filiz Günderen, “Osmanlı Devleti’nin Modernleşme Sürecinde Basında Kadın Kimliği” başlıklı çalışmasında, Osmanlı basınında kadın kimliğinin inşasını ve modernleşme sürecindeki toplumsal dönüşümü arşiv temelli bir bakışla değerlendirmektedir.

Sevizinci bölümde Dr. Abdulhan Taşbaşı, “Gelenekten Dijitale: İnternet Ortamında Âşık Mevlüt Mertoğlu” başlıklı çalışmasında, âşıklık geleneğinin dijitalleşmesine odaklanarak âşıkların elektronik ortamda

Sosyal Bilimler Araştırmaları II

yer alan sosyal paylaşım platformlarındaki yeni mecralarına dikkat çekmektedir.

Sosyal Bilimler Araştırmaları II- Sosyal Bilimlerde Eleştirel Ufuklar: Kuram ve Uygulama (İnsan, Kùltür, Zaman) hem akademisyenlere hem de sosyal ve kùltürel dönüşümleri anlamak isteyen okura yönelik önemli bir başvuru kaynağı olmayı hedeflemektedir. Disiplinler arası bakışın, günümüzün karmaşık toplumsal sorunlarını kavramada sağladığı imkânlar düşünöldüğünde, kitabın her bir bölümü, yeni araştırmalara ilham verecek ve farklı alanlar arasında diyaloga katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeğı geçen kıymetli araştırmacı/yazarlarımıza ve yayınevi yetkililerimize teşekkür eder, kitabın sosyal bilimler literatürüne kalıcı bir katkı sunmasını ve ilerleyen akademik tartışmalar için verimli bir zemin oluşturmasını dileriz.

Abdulhan TAŞBAŞI

2025

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	İşletmelerin Yönetiminde ve Karar Alma Süreçlerinde Yapay Zekâ Uygulamaları..... 1 <i>Yasemin ASİLTÜRK OKUTAN</i>
Bölüm 2	Kültür Değişimleri ve Görsel Bellek: Memleketim Filminde Erzurum Temsili 27 <i>Abdulhan TAŞBAŞI</i>
Bölüm 3	Oyunlarla İlgili Kuramlar 45 <i>Kübra KANDEMİR</i>
Bölüm 4	İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Metinlerinde Yer Alan Dil Bilgisi Yapı ve Kuralları: A2 Seviye İstanbul ve Yedi İklim Ders Kitapları Karşılaştırılması Örneği..... 61 <i>Mehmet Han KARAMAN</i>
Bölüm 5	İnstagram’da Paylaşılan Şarkı Sözlerinde Teşbih Sanatı: Popüler Kültür ve Edebiyat İlişkisi 79 <i>Rumeysa Nur KARAGÖZ ARAS</i>
Bölüm 6	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Kadın İmgesi: Erendiz Atasü ve Kadınlar da Vardır 93 <i>Sümeyye ÇİFTÇİ</i>
Bölüm 7	Osmanlı Devletinin Modernleşme Sürecinde Basında Kadın Kimliği..... 101 <i>Filiz GÜNDEREN</i>
Bölüm 8	Gelenekten Dijitale: İnternet Ortamında Âşık Mevlüt Mertoğlu..... 131 <i>Abdulhan TAŞBAŞI</i>

YAZARLAR

**Dr. Öğr. Üyesi Yasemin
ASİLTÜRK OKUTAN**

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi,
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik
Yüksekokulu, Gastronomi ve
Mutfak Sanatları

Dr. Abdulhan TAŞBAŞI
Bağımsız Araştırmacı

Dr. Kübra KANDEMİR
Bağımsız Araştırmacı

Rumeysa Nur KARAGÖZ ARAS
Karadeniz Teknik Üniversitesi,
ATATÖMER Öğr. Gör. Doktora
Öğrencisi

**Öğr. Gör. Mehmet Han
KARAMAN**

Atatürk Üniversitesi,
ATATÖMER, Doktora Öğrencisi

Sümeyye ÇİFTÇİ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
MEB Öğretmen, Doktora Öğrencisi

Filiz GÜNDEREN
Bağımsız Araştırmacı